

такі компоненти, як цілі і завдання професійної підготовки, зміст навчання і виховання, форми і методи організації навчально-виховного процесу. При цьому реалізація активності студентів відбувається в основному в сфері пізнання і професійно-практичної діяльності. Але процес навчання дає можливість самореалізації та саморозвитку не обов'язково всім студентам з різних причин. Тому і постає питання щодо необхідності використання можливості позанавчальних видів діяльності в умовах ЗФПО.

Список використаних джерел

1. Довідник з виховної роботи зі студентами / В.І. Тернопільська, Т.В. Коломієць, І.О. Піонтківська. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. — 264 с.
2. Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text> (дата звернення 20.05.2023).
3. Карпенко О. Г. Професійна діяльність соціального працівника як творчий процес. – 2016. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/11596> (дата звернення 20.05.2023).
4. Карпенко О. Г. Теорія і практика професійного становлення соціального працівника: навч. посіб //К.: Видавничий Дім «Слово. – 2014.
5. Концепція національного виховання студентської молоді. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr2_4290-09#Text. (дата звернення 20.05.2023).
6. Майбородюк Н. Д. Саморозвиток в особистісно орієнтованому просторі / Н. Д. Майбородюк // Педагогіка вищ. та серед. шк. : зб. наук. пр. - 2010. - Вип. 29. - С. 167-172.
7. Міляєва В.Р., Бреус Ю.В. Формування компетентності саморозвитку особистості в умовах реалізації компетентнісного підходу у фаховій освіті. URL:<http://ap.uu.edu.ua/article/90> (дата звернення 20.05.2023).
8. Karpenko O. Professional functions of social workers as a part of professional competence. – 2016. URL:<https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/11739> (дата звернення 20.05.2023).

Віталій Рудинський
аспірант кафедри педагогіки,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
м. Хмельницький, Україна

ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ У ВВНЗ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Розкрито сутність змішаного навчання у ВВНЗ, його організаційні і технологічні аспекти. Схарактеризовано онлайн-навчання та змішане навчання, вказано на їхні особливості та обставини, що їх спричиняють.

Ключові слова: змішане навчання, електронне навчання, інформаційно-комунікаційні технології.

Значення електронного навчання у вищій освіті невпинно зростає [2]. Навчальні заклади запроваджують електронне навчання, тому що саме таке навчання:

- задовольняє освітні потреби майбутніх офіцерів за сучасних умов функціонування суспільства;
- стимулює педагогічні нововведення;
- сприяє обміну знаннями та співробітництву на внутрішньовузівському та міжвузівському рівнях;
- розширює можливості дистанційного навчання та спрощує доступ до освіти.

Інформаційно-комунікаційні технології (далі ІКТ) дають можливість освіті відповідати глобальним тенденціям розвитку та адаптуватися до умов існування сучасного світу, що швидко змінюються. У вітчизняній освіті актуальність електронного навчання визнана на державному рівні, так як сприяє формуванню у студентів низки компетенцій, що безпосередньо пов'язані з ІКТ: володіння навичками роботи з комп'ютером як засобом управління інформацією; вміння аналізувати інформацію, що знаходиться у комп'ютерних мережах та корпоративних інформаційних системах; розуміння ролі та значення інформації та інформаційних технологій у сучасному суспільстві [1].

Залежно від ступеня застосування електронного навчання в освітньому процесі виділяються онлайн-навчання та змішане навчання. Онлайн-навчання (online learning) слугує дієвим способом організації процесу самостійного вивчення навчальних матеріалів із використанням освітнього середовища, заснованого на інтернет-технологіях. Змішане навчання (blended learning) поєднує мережеве навчання з очним, здійснює інтеграцію традиційних форм з електронними технологіями. У змішаному навчанні застосування інструментів ІКТ доповнює традиційне навчання та зменшує час, проведений учнями в аудиторії.

Електронне навчання є невід'ємною складовою освітнього процесу, переходить у новий якісний стан за допомогою взаємного впливу та інтеграції традиційного та електронного навчання.

У практиці електронного навчання найпоширеніше змішане навчання. Це зумовлено наступними обставинами:

- повністю онлайн-навчання більше підходить для досвідчених студентів, які бажають об'єднати роботу та навчання;
- у вітчизняній освіті регламентація нормативними документами кількості аудиторних занять та порядку проходження проміжної та підсумкової атестації віддаленими студентами обмежує можливості

навчання, яке здійснюється повністю в режимі онлайн, але не перешкоджає реалізації змішаного навчання.

У зарубіжній та вітчизняній літературі проблема змішаного навчання розглядається по-різному. Зарубіжні автори приділяють увагу елементам змішаного навчання та досвіду його реалізації у різних країнах [2]. У дослідженнях наголошується, що змішане навчання бере своє походження з двох історично відокремлених освітніх систем: традиційної та розподіленої, у центрі якої знаходиться технологія.

У той же час у системі змішаного навчання як сукупності елементів, об'єднаних певною взаємодією для виконання функцій освітнього процесу, на перший план виходять основні аспекти:

- інституційний – наявність в організації стратегії електронного, зокрема змішаного навчання;
- управлінсько-технологічний – організація та управління навчальним процесом, у якому поєднані традиційні форми та електронні технології;
- педагогічний – розробка методик, моделей та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в електронному середовищі навчання.

Таким чином, в управлінсько-технологічному плані засоби ІКТ, служби підтримки та управління забезпечують реалізацію змішаного навчання у ВВНЗ.

Список використаних джерел

1. Бабакова Л., Новицька О. Моделі, технології та перспективи дистанційного та змішаного навчання іноземної мови в ВНЗ. *Editor Coordinator*, 2021. С. 41–46.

2. Titor A. Six Surprising Facts about Airline Crashes. *Авіація та космонавтика: стан, досягнення і перспективи*: матер. XXXVI Всеукраїнської наук.-практ. конф. молодих учених, курсантів та студентів, яка присвячена Всесвітньому Дню авіації і космонавтики. Ч. 1. (Кіровоград, 12 квітня 2016 р.). Кіровоград: КЛА НАУ, 2016. 440 с.

Олександр Торічний

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри психології, педагогіки
та соціально-економічних дисциплін

Національної академії Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького,
м. Хмельницький, Україна

**ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ НА ОСНОВІ
МЕТОДА ОПЕРАТИВНО-СЛУЖБОВИХ СИТУАЦІЙ**